

ENVIPROG

Mérnöki Szolgáltató Bt.

**PEST MEGYEI KORMÁNYHIVATAL
KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI FŐOSZTÁLY**

Budapest
Pf.: 675.

1539

Tisztelt Főosztály!

Az elsőfokú hatóság a HE-02/KVTO/01559-25/2018. iktatószámú határozatában az előzetes vizsgálati eljárást lezáró határozatában a tervezett turisztikai szálláshely megvalósítása kapcsán kizáró okot állapított meg.

A határozat ellen Marsalkó Pálné törvényes határidőn belül fellebbezést nyújtott be, melyet az elsőfokú hatóság a másodfokú hatósághoz terjesztette fel.

A Pest Megyei Kormányhivatal PE/KTF0/1936-7/2018. ügyiratszámú végzésében tényállás tisztázását kérte. A tényállás tisztázásben felmerült kérdések figyelembevételével szakértő kollégánk ismételt terepbejárást tartott.

Az ismételt felmérést követően az alábbiak kerültek megállapításra:

A beruházási terület a Mátra SPA Különleges Madárvédelmi Terület (Special Bird Area – kódszám: HUBN10006) és a Gyöngyöspatai Havas SCI kiemelt fontosságú különleges természetmegőrzési terület (kódszám: HUBN20050) Natura 2000 védettségű területen helyezkedik el. A tervezett beruházás a következő jelölő élőhelytípuson valósul meg: 91M0 - Pannon cseres tölgyesek.

Az Építető kétszobás, négy fő részére kialakított, alacsony gerendaházat kíván építeni a cseres-tölgyes erdőállomány egyik meglévő tisztásán. A meglévő út nyomvonalán új útpálya kialakítása tervezett, hogy a tervezett épület (valamint a már meglévő tűzivíztározó tó) megközelíthetősége időjárási körülményektől függetlenül lehetségessé váljon. Az útpálya kiépítése során fakivágás nem történik. Az új útpálya burkolata vízáteresztő lesz, ami a környező fák gyökérzetére jótékony hatású, kipusztulásuktól tartani nem kell, a vízfelvételük továbbra is biztosított, a gyökérzetük nem sérül. Az út pályaszerkezetének tervezésekor kötőanyag nélküli szemcsés alapréteggel és annak szemcsés anyagú kiékelésével terveztek.

A fitness ösvény burkolat nélkül épül. Az eszközök elhelyezése fakivágást nem indukál. A kivitelezésnél az eszközöket a meglévő fák figyelembevételével, azok megtartása és védelme mellett helyezik el. Az eszközök kis felületű pontalaposzt igényelnek. Az épületet, a tűzivíztározót és a fitness-ösvény létesítményeit a vadak károsításától megvédő faoszlopokra rögzített fémrácsos vadkárelhárító kerítés 2018. tavaszán megépült.

A turisztikai szálláshely építési területén nem, környezetében azonban egy védett növényfajt találtunk. A tervezett létesítmény kialakítása értékes növényvilágot vagy védett fajt – a hatásbecslés 7. fejezetben említett intézkedések betartása mellett – nem veszélyeztet.

A vizsgált terület állatfajainak egy része (főleg a madárfajok) természetvédelem alatt áll, de állandó helyváltoztatásuk miatt létüket a tervezett tevékenység nem veszélyezteti, mivel a környező területeken életfeltételeiket továbbra is megtalálják.

A beruházás során fakivágás nem történik. Odúkészítésre a környező erdő fái továbbra is alkalmasak. Az érintett jelölőfajok számára táplálékforrásnak számító élőhely változatlan formában megmarad.

A tervezett tevékenység a Natura 2000 terület célkitűzéseivel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja. A kijelölés alapjául szolgáló fajok helyzetében további romlás, veszélyeztetés nem várható. A tervezési helyszín környezetében lévő (főleg a lombos) erdők Natura 2000 jelölőfajoknak adhatnak otthont, de a beruházás megvalósítása fészkelésüket, táplálkozásukat, vándorlásukat nem befolyásolja.

A hatóság által tényállás tisztázására kiadott végzés előírásai alapján vegetációs időben, a kora nyári aspektusban megismételt helyszíni bejárást és természeti állapotfelmérést végeztünk és ezekkel az adatokkal a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt kiegészítettük. Elsősorban a 3.6. *A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése* c. és a 4.1. *A várható természeti állapotváltozás leírása a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében* c. fejezeteket dolgoztuk át és tettünk kiegészítéseket a június végi megfigyelések alapján.

A vegetációs időben megismételt helyszíni szemle során Natura 2000 jelölő növény- és madárfajokat nem találtunk a beruházás hatásterületén. A tervezett szálláshely tisztásának szélén védett növényfaj (bársonyos kakukkszegfű – *Lychnis coronaria*) kisebb, mintegy 50 töre becsült állományát mértük fel, mely építés közbeni elkerítéssel megvédhető. Fontos javasolt intézkedés még a természetvédelmi szakfelügyelet igénybevétele az építés és a fitness-ösvény létesítése során.

A helyszíni megfigyeléssel kiegészített dokumentáció következtetései alapján továbbra is megállapítható, hogy a **beruházás megvalósítása a közösségi jelentőségű fajok állományának illetve közösségi jelentőségű élőhely súlyos vagy helyrehozhatatlan károsodásának veszélyével NEM jár.** A turisztikai szálláshely és kiegészítő létesítményeinek kialakítása – kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedések megtétele mellett – **táj- és természetvédelmi érdeket NEM sért, a Natura 2000 terület védelmi céljainak megvalósítását NEM akadályozza!**

A felmérés eredményei alapján pontosított hatásbecslési dokumentációt (egységes szerkezetben) az 1. mellékletben csatoljuk.

További kérdések esetén állunk szíves rendelkezésükre!

Jászberény, 2018. július 5.

Tisztelettel,

.....
Tóth Roland

okl. környezetmérnök

EnviproG Bt.

1. MELLÉKLET

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉS

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

**Előzetes vizsgálati dokumentációhoz
Turisztikai szálláshely – Gyöngyöspata, 0397 hrsz.**

Építető: **MARSALKÓ PÁLNÉ**
4551 Nyíregyháza
Friss utca 39.

Szakértő: **Bruckner Attila**
okl. táj- és kertépítésmérnök
Táj- és természetvédelmi szakértő (SZ-TjV, SZ-TV)
Nyilvántartási szám: Sz-043/2009.
8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.

2018. július 4.

Tartalomjegyzék

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ

ELŐZMÉNYEK	3
1. AZONOSÍTÓ ADATOK	3
1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége	3
1.2. Az adatlap kitöltésében résztvevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása	3
2. AZ ÉRINTETT NATURA 2000 TERÜLET	4
2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van	4
2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak és/vagy élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000	7
3. A BERUHÁZÁS	8
3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő beruházás bemutatása, céljának meghatározása	8
3.2. A beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama	9
3.3. A beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása	10
3.4. A beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforg. zavaró hatása stb.)	10
3.5. A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése	11
3.6. A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése	11
Növényvilág, élőhelyek	11
Állatvilág	14
3.7. A beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása	15
4. A TERV VAGY BERUHÁZÁS KEDVEZŐTLEN HATÁSA	15
4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében.	15
4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvezőtlen hatások leírása, bemutató térképmellékletekkel	16
4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke	17
5. ALTERNATÍV (EGYÉB ÉSSZERŰ) MEGOLDÁSOK	19
5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása	19
5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása	19
6. A MEGVALÓSÍTÁS INDOKAI	19
6.1. A beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése	19
6.2. A beruházás megvalósításának szükségszerűségét a következő indokok támasztják alá	20
7. A KEDVEZŐTLEN HATÁSOK MÉRSÉKLÉSE	20
8. KIEGYENLÍTŐ (KOMPENZÁCIÓS) INTÉZKEDÉSEK:	20
9. ÖSSZEFOGLALÁS	20
FORRÁSOK	22

MELLÉKLETEK

I. SZ. MELLÉKLET: 2018. NYÁR ELEJI HELYSZÍNI SZEMLE SORÁN ÉSZLELT FAJOK JEGYZÉKE	23

NATURA 2000 HATÁSBECSLÉSI DOKUMENTÁCIÓ**Előzetes vizsgálati dokumentációhoz
Turisztikai szálláshely – Gyöngyöspata, 0397 hrsz.****Előzmények**

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztálya PE//KTFO/1936-7/2018. ügyiratszámú végzésében az Envipro Bt.-t tényállás tisztázására szólította fel Marsalkó Pálné Gyöngyöspata, 0397 hrsz-ú ingatlanon tervezett turisztikai létesítmény előzetes vizsgálati dokumentációja és Natura 2000 hatásbecslési dokumentációja ügyében. Az említett végzés szerint a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció kiegészítése szükséges a következők szerint:

- *A jelölő élőhelyek aktuális, valamint a jelölő madárfajok aktuális és jelenlegi állapot szerinti potenciális jelenlétének vizsgálata.*
- *A vizsgálatok eredményének függvényében a Natura 2000 hatásbecslési dokumentáció vonatkozó fejezeteinek átdolgozása, különös tekintettel a zéró alternatívával történő összehasonlításra, a környezeti viszonyok megváltoztatására, valamint a turisztikai hasznosítás környezeti terhelésére, illetve az inváziós idegenhonos fajok térnyerésének vonatkozásában.*

Kormányhivatal a végzés teljesítésére a kézhezvételtől számított 10 napot jelölt meg. A tényállás tisztázása terepi állapotfelmérést követelt, melyet a helyszínen 2018. június 29-én teljesítettünk a beruházási területet gyalogosan bejárva, a növény- és állatfajokat a helyszínen azonosítva és feljegyezve. A területen mintegy három órát töltöttünk. A szerzett adatok alapján az eredeti Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt átdolgoztuk, az anyagban a kiegészítések – a könnyebb azonosíthatóság kedvéért – mindkét oldalon egy-egy függőleges vonallal jelöltük. A helyszíni szemlén azonosított fajok jegyzékét a hatásbecslési dokumentációhoz mellékeljük.

A vadkárelhárító kerítést – engedély alapján – Építető a vizsgált területen az utóbbi hónapokban (azaz 2018. tavaszán) megvalósította, így a kerítésépítés hatásait nem elemeztük illetve vizsgáltuk.

1. Azonosító adatok**1.1. A terv készítőjének, illetve a beruházónak a neve, címe, elérhetősége**

A terv készítői:

Bruckner Attila
okl. táj- és kertépítészmérnök
táj- és természetvédelmi szakértő
Nyilvántartási szám: SZ-043/2009 (Sztjv, Sztv)
8300 Tapolca, Bacsó Béla utca 2.
Tel.: 87/321-655; 20/983-2353
E-mail: brucknera@t-online.hu

A beruházó:

Marsalkó Pálné
4551 Nyíregyháza
Friss utca 39.

1.2. Az adatlap kitöltésében részt vevő személyek, szervezetek neve, címe, elérhetősége, szakmai referenciáinak leírása

Az adatlap kitöltésében résztvevők: Bruckner Attila [Cím, elérhetőség ld. az előző fejezetben!]

1999 óta foglalkozok környezetvédelmi, szabályozási tervek táj- és természetvédelmi munkáirészeinek elkészítésével illetve 2009 óta Natura 2000 hatásbecslési dokumentációkkal. Főbb referenciák:

- Siófok Térsége Regionális hulladék-lerakóhely - 2001.
- Liter, Regionális hulladék-lerakó - 2001.
- Zalahaláp-Edgár, Nyírad-Sándor és -Táncsics-telep külfejtéses bauxitbánya nyitása - 2002.
- Veszprém, Hulladék-lerakóhely - 2002.
- Iharkút bányatelek környezetvédelmi teljesítményértékelés - 2003.
- Szentgál, hulladéklerakó kht, táji munkarész - 2003.
- Bakonyoszlop, bauxitbánya, kht, táji munkarész - 2003.
- Óbarok bányatelek környezetvédelmi felülvizsgálat, táji rész - 2004.
- Nyergesújfalu, mészkőbánya - 2004.
- Fehérvárcsurgó, szélerőműpark - 2005.
- Bakonyoszlop II. bauxitbánya - 2007.
- Bakonyoszlop XXII. bauxitbánya - 2007.
- Nyírádi bauxitbányák tájvizsgálata - 2007.
- Balatonfüred, Tormán-hegyi mészkőbánya - 2007.
- Vindornaszőlős I. bazaltbánya - 2007.
- Bakonyoszlop, Reketye-patak természeti állapotfelmérése - 2008.
- Nyírad, Deáki-erdő VII-VIII. bauxitletelek - 2008.
- Uzsai bazaltbánya tájvizsgálata - 2008.
- Siófok-Tőreki I. monopol csőtorony tájészttétikai vizsgálata és látványterve - 2008.
- Nagytétény, Duna melletti telephely tájvizsgálata Natura 2000 területen - 2009.
- Vilonya I. dolomitb. Natura 2000 hatásbecslése - 2011
- Bugyi V. kavicsbánya Natura 2000 hatásbecslése - 2011

2. Az érintett Natura 2000 terület

2.1. A Natura 2000 terület neve és kódja, amelyre a terv vagy a beruházás várhatóan hatással van

A tervezett beruházás kettő Natura 2000 területet érint, melyek a következők:

1. **Mátra SPA Különleges Madárvédelmi Terület (HUBN10006)**
2. **Gyöngyöspatai Havas SCI kiemelt fontosságú különleges természetmegőrzési terület (HUBN20050)**

Az alábbiakban a fenti két Natura 2000 terület általános adatait és jelölőtársulásait, -fajait mutatjuk be:

1. Mátra SPA Különleges Madárvédelmi Terület (Special Bird Area)

Kódszám: HUBN10006

Illetékes NPI.....Bükki Nemzeti Park Igazgatóság

Illetékes KTVF.....Közép-Duna-völgyi KTVF

A madártani jelentőséggel bíró terület nagysága:.....37.473,66 hektár

Tengerszint feletti magasság:.....140–1015 méter

A terület átlagos tengerszint feletti magassága:.....550 méter

A kijelölés alapjául szolgáló fajok és állományuk:

Kód	Név (tudományos név)	Fészkelő állomány	Telelő állomány	Kritérium
A030	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	3 pár		C
A072	Darázsölyv (<i>Pernis apivorus</i>)	20–30 pár		B
A080	Kígyászölyv (<i>Circaetus gallicus</i>)	2 pár		B
A089	Békászó sas (<i>Aquila pomarina</i>)	2 pár		B
A103	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	1 pár		D
A104	Császármadár (<i>Bonasa bonasia</i>)	5–10 pár		B
A122	Haris (<i>Crex crex</i>)	0–5 pár		D
A215	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	2 pár		B
A220	Uráli bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	3–5 pár		B
A224	Lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	40–50 pár		C
A234	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	50–60 pár		B
A236	Fekete harkály (<i>Dryocopus martius</i>)	50–60 pár		C
A238	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	200–300 pár		B
A239	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	20–30 pár		B
A246	Erdei pacsirta (<i>Lullula arborea</i>)	40–50 pár		C
A307	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	50–60 pár		C

A320	Kis légykapó (<i>Ficedula parva</i>)	>5 pár		C
A321	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	>1000 pár		C
A339	Töviszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	150–200 pár		C
A404	Parlagi sas (<i>Aquila heliaca</i>)	5 pár	4–5 pd.	B
A429	Balkáni fakopáncs (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	40–50 pár		C

Egyéb jelölőfajok:

Kód	Név (tudományos név)	Fészkelő állomány
A007	Kékgalamb (<i>Columba oenas</i>)	>200p
A214	Füleskuvik (<i>Otus scops</i>)	5–10i
A232	Búbosbanka (<i>Upupa epops</i>)	>50p
A261	Hegyi billegető (<i>Motacilla cinerea</i>)	30–40i
A280	Kövirigó (<i>Monticola saxatilis</i>)	1p
A378	Bajszos sármány (<i>Emberiza cia</i>)	5–10p

Kritériumrendszer magyarázata:

A megadott kritériumok a Madárvédelmi Irányelv I. mellékletében szereplő – területek kijelölésekor kötelezően figyelembe vett – fajok állományméretét az országos állományhoz viszonyítva (p) jelezzik. Az egyes kódok ennek értelmében: A – $100 > p > 15\%$, B – $15 > p > 2\%$, C – $2 > p > 0\%$, D – nem jelentős.

Általános leírás:

Andezit alapkőzetű vulkanikus közephegység, magas gerincekkel, a Zagyva és a Tarna között. Cseres-tölgyesek, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, gyertyános-bükkösök és szubmontán bükkösök jellemzik. Területén nagy turistaközpontok vannak (Kékestető, Galyatető), jelentős infrastruktúrával.

Madártani jellemzés:

Erdei madárfajok jellemző élőhelye, jelentős ragadozómadár-, harkály- és légykapóállománnyal. A madárvédelmi területek közé ragadozómadár-faunája alapján került, különösen fontos globális jelentőségű parlagisas-állománya.

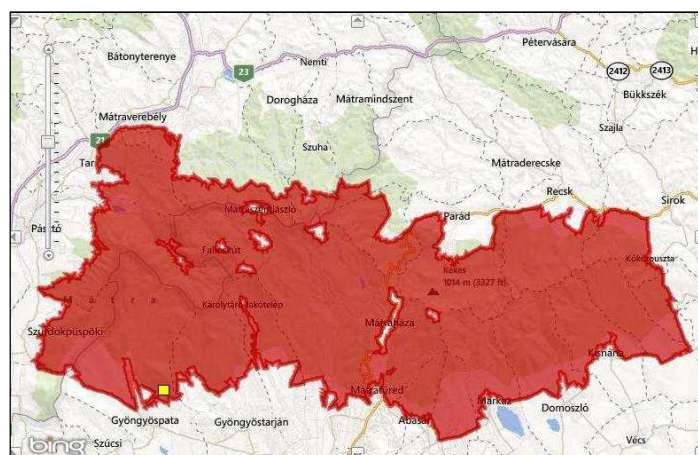
Földhasználat:

beépített terület, erdőgazdálkodás, szállítás, természetvédelem és kutatás, turizmus és üdülés, üzemek

Veszélyeztető tényezők:

intenzív erdőgazdálkodás, intenzív mezőgazdálkodás, infrastruktúra fejlesztése, mezőgazdasági művelés felhagyása, turizmus, intenzív vadászat, túltartott vadállomány.

A beruházási terület elhelyezkedése a teljes Natura 2000 SPA területhez viszonyítva a következő:

Jelmagyarázat:

sárga négyzetvizsgált beruházási terület
piros színezésNatura 2000 terület

2. Gyöngyöspatai Havas SCI kiemelt fontosságú különleges természetmegőrzési terület (HUBN20050)

Illetékes NPI.....Bükk Nemzeti Park Igazgatóság
 Illetékes KTVF.....Közép-Duna-völgyi KTVF
 A terület nagysága:.....324,62 hektár
 Tengerszint feletti magasság:.....260-600 méter

Jelölőtársulások:

Kódszám	Megnevezés	Elfoglalt terület [ha]
40A0	Kontinentális cserjések	0,07
6190	Pannon sziklagyepek (<i>Stipo-Festucetalia pallentis</i>)	2,21
6240	Szubpannon sztyepek	4,25
6510	Sík- és dombvidéki kaszálórétek	1,55
8220	Szilikátsziklás lejtők sziklanövényzettel	0,25
9180	Lejtők és sziklatörmelékek <i>Tilio-Acerion</i> erdői	0,31
91G0	Pannon gyertyános-tölgyesek <i>Quercus petraea</i> -val és <i>Carpinus betulus</i> -szal	13,23
91H0	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i> -szel	103,40
91M0	Pannon cseres tölgyesek	169,01

Jelölőfajok:

Kódszám	Latin név	Magyar név
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	Nagy hőscincér
4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	Magyar tavaszi fésűsbagoly
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Szarvasbogár
2093	<i>Pulsatilla grandis</i>	Leánykökörcsin
2120	<i>Thlaspi jankae</i>	Janka-tarsóka
4022	<i>Probiticus subrugosus</i>	Ráncos gyászbogár

A beruházási terület elhelyezkedése a teljes Natura 2000 SPA területhez viszonyítva a következő:

Jelmagyarázat:

vörös négyzet..... vizsgált építési terület
 sárga keret, kék színezés érintett Natura 2000 SCI terület

A beruházási terület mindkét Natura 2000 területen belül peremhelyzetű, azok déli/délkeleti szegélyében található.

2.2. Azoknak a közösségi jelentőségű fajoknak, illetve élőhelytípusoknak a felsorolása, amelyeknek valamely állományára vagy természetvédelmi helyzetére a Natura 2000 területen hatással lehet a terv vagy beruházás

A tervezett beruházás a következő jelölő élőhelytípusokon valósul meg:

91M0	Pannon cseres tölgyesek
91H0	Pannon molyhos tölgyesek <i>Quercus pubescens</i>-szel

A turisztikai szálláshely a két vegetációtípus határán valósul meg. Attól D-re inkább a cseres-tölgyesek, tőle É-ra inkább a molyhos tölgyes vegetáció dominál, de a két vegetáció erősen keveredik is egymással. A beruházás és kísérő elemeinek megvalósítása során fakivágás nem történik, így a vegetáció jelentősen nem sérül, a biomassza mennyisége változatlan marad.

Szubpannon sztyeppek (6240) élőhelyet az újabb helyszínelés során sem észleltük sem a turisztikai szálláshely, sem a hozzá vezető meglévő út nyomvonala, sem a fitness-ösvény területén. Ez utóbbi nyílt, füves területeken nem létesül, a közelben sztyepp-társulások nem találhatók és a fenti két erdei élőhely kis, néhány tíz m² területű tisztásai sztyepp-társulásként nem azonosíthatók a fák lombkoronájának árnyékolása illetve a tisztások fajösszetétele miatt (cserjék, jellemző erdei kísérőfajok).

A pannon cseres tölgyes a Gyöngyöspatai Havas leggyakoribb élőhelytípusa. A 325 hektárból 169 hektárt borít (52 %). Nem csupán a Natura 2000 terület, hanem a tágabb térség és kistáj egyik leggyakoribb erdőtípusa.

Jelölő fajokat a helyszínelés során nem észleltünk, de a cseres-tölgyes, a molyhos tölgyes erdők illetve a beruházás 500 méteres környezete számos jelölőfaj számára nyújthat fészkelési és táplálkozási lehetőségeket, tehát ezekre közvetett hatással lehet:

Rovarak:

1088	<i>Cerambyx cerdo</i>	Nagy hősincér
4032	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	Magyar tavaszi fésűsbagoly
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Szarvasbogár

A három említett rovarfajt a megismételt nyár eleji helyszínelés során sem észleltük, de gyakoriságuk miatt jelenlétük a beruházás területén is valószínűsíthető. Itt is hangsúlyozzuk, hogy a beruházás során a rovarfajoknak élőhelyet biztosító fák (beleértve a holtfákat is) kivágása nem történik.

Madarak:

Kód	Név (tudományos név)	Megjelenés formája
A224	Lappantyú (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	R
A234	Hamvas küllő (<i>Picus canus</i>)	TF
A238	Közép fakopáncs (<i>Dendrocopos medius</i>)	TF
A246	Erdei pacsirta (<i>Lullula arborea</i>)	R
A307	Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>)	FT
A321	Örvös légykapó (<i>Ficedula albicollis</i>)	FT
A339	Tövisszűrő gébics (<i>Lanius collurio</i>)	FT
A232	Búbosbanka (<i>Upupa epops</i>)	R

F – Fészkelés; T – Táplálkozás; R - Ritka, alkalmi

Az eredeti dokumentációban feltételezett vagy potenciálisan fellelhető fenti fajokat a nyár eleji vegetációs időben megismételt helyszínelés során sem észleltük a beruházás területén vagy közelében. Egyedül **tövisszűrő gébicset és karvalyposzátát** láttunk a turisztikai szálláshelytől D-re min. 150 méterre lévő felhagyott szőlő helyén kialakult cserjés társulásban (P2b), de ezt az élőhelyet a beruházás nem érinti.

A 3.6. fejezetben részletesen bemutatjuk a beruházási terület és közvetlen környezetének természeti állapotát.

3. A beruházás

A fejezet megírásához felhasználtuk Építtetőtől kapott „3035 Gyöngyöspata, hrsz. 0397 alatti Turisztikai szálláshely építése Építési Engedélyezési Tervdokumentáció” c. tervdokumentáció adatait (készítette: GAV-ART Stúdió KFT. 4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 12/A. I/10.).

3.1. A Natura 2000 területre hatással lévő beruházás bemutatása, céljának meghatározása

Épület

Építtető a hatósági engedélyeztetés során a jelenlegi talajvédelmiből jóléti elsődleges rendeltetésűvé változtatott erdőrészletben két szobás, négy fő részére kialakított, alacsony gerendaházat kíván építeni a cseres-tölgyes erdőállomány egyik meglévő tisztásán. Az épület fő paraméterei a következők (csak a táj-termesztvédelmi szempontból fontosakat emeljük ki):

Alapozás: az épület teherhordó falai alatt beton sávalapok készülnek, az alaptestek felső síkján vasbeton talpkoszorú merevítéssel. Az alaptestek mérete, alapozási sík a statikai kiviteli tervek és műszaki leírás szerint készül, tartószerkezeti számítás alapján.

Függőleges teherhordó szerkezet: réteges könnyűszerkezetes fa szerkezetű kontúr falak készülnek. A függőleges teherhordó szerkezet fűrészelt fenyőfa gerendázata, melyre külső oldali vízszintes Ø15 cm gerendázat kerül. A függőleges teherhordó szerkezet kialakítása statikai méretezésen alapuló tartószerkezeti kivitelezési tervek és műszaki leírás szerint készül.

Tetőfedés: BRAMAC Natura Plus tetőcserép készül a szükséges kiegészítő, lezáró, szellőző elemekkel, rendszerelvű csomóponti kialakítással. A cserépfedés alatt Dörken szellőző fólia szigetelés beépítése szükséges. Az ereszek vonalában rovarhálóval ellátott beszellőző rést, a taréjnál pedig kiszellőző rést kell kialakítani a tetőtér átszellőzésének biztosítására.

Homlokzati nyílászárók: az ablakok, terasz ajtók és bejáratok ajtó INTERNORM típusú, külső fa nyílászárók, 3 rétegű hőszigetelő üvegezéssel, fokozott légzárással, háromszoros ütközéssel. Az ablakok belső rendszer szerinti fa és külső alumínium lemez könyöklővel. Bejáratok több ponton záródó biztonsági zárral szerelve. A nyílászárók pontos paramétereit a nyílászáró konszignációs tervek tartalmazzák. A belső és külső fa felületek színeit a megrendelővel egyeztetni szükséges.

Homlokzat: kültéri lazzal kezelt fa gerenda falazat és ereszdeszkázat valamint létszó faelemek készülnek. A terasz és megjelenő lábazati beton falak helyi terméskő lapokkal burkoltak.

Szennyvíz: a használat során keletkező szennyvíz a telken belül zárt szennyvíztároló aknába kerül elhelyezésre.

Erdészeti magánút

Meglévő út nyomvonalán új útpálya kialakítása tervezett, hogy a tervezett épület (valamint a már meglévő tűzivíztározó tó) megközelíthetősége időjárási körülményektől függetlenül lehetségessé váljon. Az útpálya kiépítése során fakivágás nem történik. Az új útpálya burkolata vízáteresztő lesz, ami a környező fák gyökérzetére jótékony hatású, kipusztulásuktól tartani nem kell, a vízfelvételük továbbra is biztosított, a gyökérzetük nem sérül. Az út pályaszerkezetének tervezésekor kötőanyag nélküli szemcsés alapréteggel és annak szemcsés anyagú kiékelésével terveztek. Az új útpálya rétegrendje a következő:

- 25 cm vtg. FZKA alapréteg
- 20 cm vtg. Homokos kavics vagy kőzúzalék védő-, javítóréteg
- Szőtt geotextília erősítő, elválasztó réteg

Fitness-ösvény

12 megállóból álló fitness ösvény, ahol az egyes megállókon különböző számú és minőségű fitness eszközöket helyeznek el, melyek a következők:

- padok
- tájékoztató táblák
- erdei bútorgarnitúra
- kerékpártámasz (kiindulópontonál)

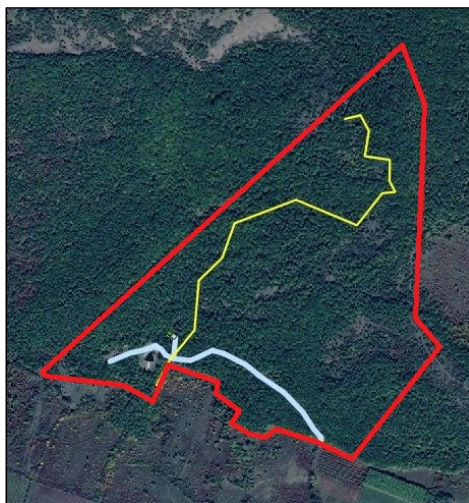
- fahíd
- esőbeálló
- erősítőszerkezet, fitness eszközök
- hulladékgyűjtő edényzet

A fitness ösvény burkolat nélkül épül. Az eszközök elhelyezése fakivágást nem indukál. A kivitelezésnél az eszközöket a meglévő fák figyelembevételével, azok megtartása és védelme mellett helyezik el. Az eszközök kis felületű pontalapozást igényelnek.

Vadkárelhárító kerítés

Az épületet, a tűzivíz tározót és a fitness-ösvény létesítményeit a vadak károsításától megvédő faoszlopokra rögzített fémrácsos vadkárelhárító kerítés 2018. tavaszán megépült.

A tervezett (illetve a kerítés esetében már megépült) létesítmények helyszínrajza a következő:

Jelmagyarázat:

vörös vonal..... vadkárelhárító kerítés
sárga vonal fitness-ösvény
halványkék vonal erdészeti magánút

3.2. A beruházás mérete, jelentősége, tervezett időtartama

Telek területe:241 573,39m²
Beépített bruttó terület:.....112,41m²
Beépítettség:0,046 %
Zöldfelület:.....241 275,98 m²
Zöldfelületi arány:.....99,95 %
Építménymagasság:3,16 m

A területfoglalásokat az alábbiak szerint részletezzük:

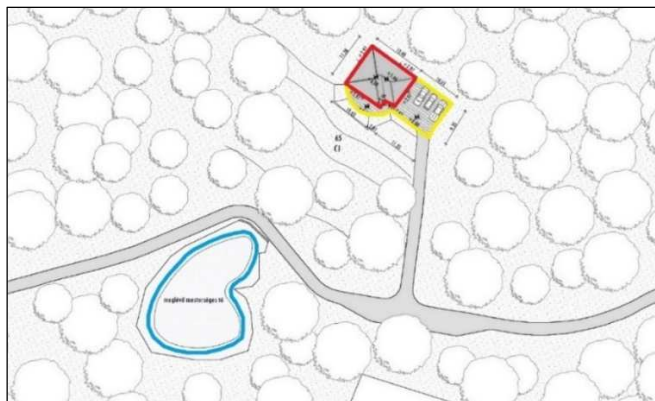
Szálláshely alapterülete: 139 m²
Terasz:46 m²
Térkö (3 állásos parkoló):..... 128 m²
Erdészeti magánút (705 m):.....2 115 m²

A fitnessösvény megvalósítása külön területfoglalással (és fakivágással) nem jár. Az erdészeti magánút már meglévő nyomvonalon valósul meg, ami fakivágással és erdőirtással nem jár.

A beruházás jelentőségét az előző fejezetben részleteztük. A beruházás tervezett időtartamára Építető konkrét adatot nem szolgáltatott. A létesítmény üzemeltetését több évtizeden keresztül tervezi megvalósítani.

3.3. A beruházás térbeli kiterjedése, az általa igénybe vett terület és az okozott hatás nagysága, kiterjedése, térképi ábrázolása

A beruházás térbeli kiterjedését az építészeti tervdokumentációból vett helyszínrajzrészlettel ábrázoljuk:

Jelmagyarázat:

vörös poligon..... tervezett épület
sárga vonal terasz és burkolat határa
kék vonal..... meglévő tó körvonala

Az előző fejezetben részletezett területfoglalás alapján a turisztikai rendeltetésű épület 313 m² helyet foglal el a hozzá tartozó terasszal és szilárd burkolatú parkolóval együtt. Az épület egyszintes, gerincmagasság: 5,66 illetve 6,09 m a földszinti padlóvonálhoz (0,00) viszonyítva. Az épület gyakorlatilag lábazat nélkül készül, a terepből nem emelkedik ki, tervezők ezzel is a minél alacsonyabb tömeget illetve az épület tájbaillesztését kívánták szem előtt tartani.

A tervezett épületről készült jellemző látványtervek, melyeken az épület tömege érzékelhető, a következők:

3.4. A beruházás kivitelezésének várható időtartama, valamint a kivitelezés során várható átmeneti hatások bemutatása (felvonulási létesítmények, anyag-nyerőhelyek, a szállítás vagy egyéb személy- és gépjárműforgalom zavaró hatása stb.)

A kivitelezés várható időtartama: három hónap.

Felvonulási létesítmények és anyagnyerőhelyek a beruházás helyén és környezetében nem kerülnek kijelölésre. Az építési munkák egy (max. kettő) műszakban, csak nappal, természetes megvilágítás

mellett történik. Az építés ideje alatt lég- illetve zajszennyezést okozhatnak az építéshez és az építőanyag szállításához használt járművek. Üzemelés során zaj-, lég- és talajszennyezéssel számolni nem kell.

3.5. A beruházás megvalósításához szükséges létesítmények ismertetése

A beruházás megvalósításához létesítmény nem szükséges. A tevékenység végzése során az ott dolgozók részére kézműso és ivóvizet biztosítanak a helyszínre szállítással. A dolgozók szükségleteinek kielégítésére hordozható WC-eket, illetve szociális konténert telepítenek.

3.6. A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése

Egy terület természeti állapotát legjellemzőbben a rajta található élővilág, ezen belül is a növényborítottság szempontjából vizsgálva tudjuk a legpontosabban megbecsülni. E miatt jelen tanulmányban a növényzet vizsgálatára nagy hangsúlyt helyeztünk, nem feledkezve meg természetesen a tájrészlet zoológiai felméréséről sem.

A természeti állapot ismertetéséhez terepi állapotfelmérésre volt szükség. A terepi állapotfelmérést a beruházási területen és annak 500 méteres környezetében a helyszínt gyalogosan bejárva végeztem tiszta, száraz időben, jó látási viszonyok között. A vizsgálat (részletes helyszínelés) ideje: 2017. október 28. és 2018. június 29. A területen mintegy három órát töltöttem. A megfigyeléshez és dokumentáláshoz a következő eszközöket használtam:

- Tinto 7x50 mm-es kézitávcső
- Celestron Ultima 80 mm 20–60 zoom spektív
- Nikon Coolpix P510 42x zoom digitális fényképezőgép

Növényvilág, élőhelyek

Az egyes növényzettípusokat az Á–NÉR 2011 (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer) alapján soroltuk be. A tervezési terület és környezetének vegetációját helyszíni bejárás, szemrevételezés alapján a következő térképpel ábrázoljuk:

Jelmagyarázat:

- piros körvonal..... Építési terület
sárga vonal Vegetációtípusok közötti határvonal
L2a..... Cseres-kocsánytalan tölgyesek
M1..... Molyhos tölgyes bokorerdők
OC Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok
RC..... Keményfás jellegtelen vagy telepített egyéb erdők
T7..... Nagyüzemi szőlők, gyümölcsösök és bogyós ültetvények

Az ábrázolt élőhelyek közül csupán a beruházási területre eső élőhelyet (a jelmagyarázatban félkövérrel szedve) elemezzük részletesen, mely a következő:

Á-NÉR kód	L2a
Á-NÉR megnevezés	CSERES-KOCSÁNYTALAN TÖLGYESEK
Á-NÉR általános jellemzés	Hegy-dombvidékeink alacsonyabb régióiban előforduló, cser- és kocsánytalan tölgy különböző arányú elegyei alkotta erdők igen változatos gyűjtőcsoportja. A lomboserdőben uralkodó a <i>Quercus cerris</i> és / vagy a <i>Q. petraea</i> s.l., a <i>Q. robur</i> teljesen hiányzik, az árnyaló fajok (főleg a <i>Fagus sylvatica</i> és a <i>Carpinus betulus</i>) hiányoznak vagy nagyon ritkák. A gyepszintben mindig van több-kevesebb igényesebb fényigényes és/vagy szárazságtűrő erdei faj (nem lehetnek egyeduralkodók sem a zavarástűrő, sem az üde erdei fajok). Többnyire gyakoriak a füvek és a sások is. Az idegenhonos fajok maximális aránya (amennyiben egyébként az élőhely egyértelműen azonosítható) 50%.
Helyszín	A beruházási terület (építési helyszín) egésze és környezetének többsége
Leírás	Mintegy 70 éves, 10–11 méter magas, a helyszínen 75–80% záródású cseres-kocsánytalan tölgyes, melyben az első lombkoronaszintben fő fajokként a névadó cser (<i>Quercus cerris</i>) és kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>) jelenik meg. A molyhos tölgyet a beruházás(építés) területén nem találtunk, de az északra lévő területeken, a kövesebb talajon, e miatt kisebb növekedésű erdőrészekben gyakori. A cser és a tölgyek egyes példányai sík vagy térgörbék, a sekély termőréteg, a sziklás talaj és a déli kitettség miatti szárazodás miatt a növekedés csekély. Gyakoriak a kidőlt, odvas, lábon száradt fák. A cserjeszint többnyire dús, de helyenként hiányzik. A száraz cseres-tölgyes erdőkhöz hasonlóan a fő fajok magoncát nem számítva sok fajtól áll, melyek őshonosak, a szélsőséges termőhelyi adottságokat is elviselő cserjefajok egyvelegéből áll. A gyepszint a nagy záródású és dús cserjeszintű vagy meredek részekben többnyire hiányzik vagy alulfejllett, az ilyen részekben a felszín csupán a lehullott avar borítja, azaz nudum. A több fényt kapó felszínen elsősorban a cseres-tölgyesek és/vagy a száraz tölgyesek gyakori kísérő lágyszárú fajait találtuk. A tervezett épület helyén kis tisztás található, aminek felszínén a fényviszonyok miatt inkább az OC (Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek és magaskórósok) vegetációval jellemezhető fajok fordulnak elő. Az építés meglévő fás állományt nem érint, fakivágást végezni nem kell.
Jellemző fajok	<u>Dendroflóra:</u> – cser (<i>Quercus cerris</i>) – egybibés galagonya (<i>Crataegus monogyna</i>) – gyepűrózsa (<i>Rosa canina</i>) – kocsánytalan tölgy (<i>Quercus petraea</i>) – kökény (<i>Prunus spinosa</i>) – mezei juhar (<i>Acer campestre</i>) – molyhos tölgy (<i>Quercus pubescens</i>) – vadkörte (<i>Pyrus pyraeaster</i>) – vesszős fagyal (<i>Ligustrum vulgare</i>) <u>Gyepszint fajai:</u> – bajuszoskásafű (<i>Piptatherum virescens</i>) – baracklevelű harangvirág (<i>Campanula persicifolia</i>) – barázdált csenkesz (<i>Festuca rupicola</i>) – bársonyos kakukkszegfű (<i>Lychnis coronaria</i>) – védett faj, természetvédelmi értéke: 5.000,- Ft – bársonyos tüdőfű (<i>Pulmonaria mollissima</i>) – borostyán (<i>Hedera helix</i>) – egynyári seprence (<i>Erigeron annuus</i>) – erdei ebír (<i>Dactylis polygama</i>) – erdei gyömbérgyökér (<i>Geum urbanum</i>) – erdei gyöngyköles (<i>Buglossoides purpureoacerulea</i>) – erdei szamóca (<i>Fragaria vesca</i>) – erdei varázslófű (<i>Circaea lutetiana</i>) – farkas kutyatej (<i>Euphorbia cyparissias</i>) – felemáslevelű csenkesz (<i>Festuca heterophylla</i>) – földi szeder (<i>Rubus fruticosus</i>) – homoki pimpó (<i>Potentilla arenaria</i>)

	– illatos ibolya (<i>Viola odorata</i>) – indás infű (<i>Ajuga reptans</i>) – kakukkfű (<i>Thymus sp.</i>) – kanadai betyárkóró (<i>Conyza canadensis</i>) – kerek repkény (<i>Glechoma hederacea</i>) – keskenylevelű perje (<i>Poa angustifolia</i>) – koloncos legyezőfű (<i>Filipendula vulgaris</i>) – közönséges borsfű (<i>Clinopodium vulgare</i>) – közönséges cickafark (<i>Achillea millefolium</i>) – közönséges méreggyilok (<i>Vincetoxicum hirsutum</i>) – közönséges napvirág (<i>Helianthemum ovatum</i>) – közönséges párlófű (<i>Agrimonia eupatoria</i>) – lappangó sás (<i>Carex humilis</i>) – lecsepült veronika (<i>Veronica prostrata</i>) – mezei iringó (<i>Eryngium campestre</i>) – mezei katángkóró (<i>Cichorium intybus</i>) – nagy útifű (<i>Plantago major</i>) – nehézszagú gólyaorr (<i>Geranium robertianum</i>) – orvosi somkóró (<i>Melilotus officinalis</i>) – osztrák ökörfarkkóró (<i>Verbascum chaixii ssp. austriacum</i>) – sarlós gamador (<i>Teucrium chamaedrys</i>) – selymes dárdahegy (<i>Dorycnium germanicum</i>) – tavasz lednek (<i>Lathyrus vernus</i>) – tejoltó galaj (<i>Galium verum</i>) – tollas szálkaperje (<i>Brachypodium pinnatum</i>) – tornyos ikravirág (<i>Arabis turrita</i>) – útszéli bogáncs (<i>Carduus acanthoides</i>) – zöld muhar (<i>Setaria viridis</i>)
Védett fajok	A tervezett szálláshely tisztásának K-i és É-i szegélyén mintegy 50 főre becsült állományú védett növény (báronyos kakukkszegfű – <i>Lychnis coronaria</i>) csoportja található, de ez sem az épület területére, sem a mellette tervezett parkoló területére nem esik, azt nem érinti.
Természetesség	„3” – a természetes állapot közepesen romlott le, az eredeti vegetáció elemei megfelelő arányban vannak jelen, de színezőelemek alig fordulnak elő, jelentős a jellegtelen fajok aránya
Natura 2000 társulás	IGEN

Hazánk legelterjedtebb növénytársulása a cseres-kocsánytalan tölgyes (*Quercetum petraeae-cerris*). A Magyar-középhegységben és a domb-vidékeken általában a 250–400 méter tengerszint feletti magasságoknál alakulnak ki zonális állományai a legkülönbözőbb alapközeteken, általában mély, közömbös vagy enyhén savanyú, agyagbemosódásos erdőtalajokon, Ramann-féle talajokon. A csertölgy délkelet-európai, kisázsiai areájú faj, Magyarországon éri el elterjedésének északkeleti határát és ma a természetesnek tekinthetőnél nagyobb területeket borít.

A beruházási terület a Gyöngyöspata 65C erdőrészlet déli szegletében található. Az erdőrészlet területe 27,81 hektár. Az erdőrészlet elsődleges rendeltetés – hasonlóan a szomszédos területekhez – talajvédelmi. A felső lombkoronaszintben az elegyarány a következő (a teljes erdőrészlet területére vonatkoztatva): cser (60%), kocsánytalan tölgy (31%), molyhoz tölgy (9%). Az erdészeti adatlap szerint az átlagmagasság 11–14 m, az átlagos törzsmérő (fafajtól függően 15–22 cm. A folyónövedék 0,1–0,4 m³/hektár/év. Az összes fakészlet 101 m³/hektár. A vágásérettségi kor 110 év.

A turisztikai szálláshely építési területén nem, környezetében azonban egy védett növényfajt találtunk. A tervezett létesítmény kialakítása értékes növényvilágot vagy védett fajt – a 7. fejezetben említett intézkedések betartása mellett – nem veszélyeztet.

Az építési helyszín jellemző képe a cseres-tölgyes erdőállomány meglévő tisztásán

A tisztás felé vezető meglévő nyiladék, mint az épület megközelítési útvonala

A tervezett erdészeti magánút útpályája meglévő út nyomvonalán halad így fakivágásra nincs szükség; az út jellemző képe

Állatvilág

Az ízeltlábúakra vonatkozó felmérést a területen a helyszíni bejárás időpontja miatt nem állt módunkban elvégezni és hozzáférhető irodalmi adatokat sem találtunk. Az élőhely jellege és kis területe miatt védett fajok populációi feltehetően nem találhatók meg illetve felbukkanásuk esélye csekély. A helyszínelés során nem észleltük őket, de három Natura 2000 jelölő rovarfaj előfordulását valószínűsítjük (gyakoriságuk miatt).

A gerincesek közül a halak osztályába tartozó élőlények a beruházási területen és közelében nem élnek, mivel állandó vízfelület vagy vízfolyás nincs. A kételtűek és a hüllők közül a helyszínelés során nem észleltünk fajokat, de gyakori erdei békafajok alkalmi átvonulása lehetséges. Hüllőfaj egyetlenegy egyede sem került felmérésre, de az erdei sikló, fali gyík és zöld gyík előfordulása valószínűsíthető.

A madarak közül 2017. októberében, az őszi vegetáció idején számos fajt észleltünk, melyek a következők (rendszertani sorrendbe rendezve):

▪ fácán	▪ szőlőrigó	▪ holló (átrepülő)
▪ kékes rétihéja (átrepülő)	▪ léprigó	▪ tengelic
▪ karvaly	▪ őszapó	▪ kenderike
▪ nagy fakopáncs	▪ barátcinege	▪ zöldike
▪ zöld küllő (távoli hang)	▪ kékcinege	▪ süvöltő
▪ vörösbegy	▪ széncinege	▪ erdei pinta
▪ fekete rigó	▪ csuszka	▪ meggyvágó
▪ fenyőrigó	▪ ökörszem	▪ citromsármány
	▪ szajkó	

2018. június 29-én, a nyári vegetáció elején megismételt helyszíni szemle során észlelt madárfajok a következők voltak:

▪ egerészölyv (átrepülő)	▪ karvalyposzáta	▪ kenderike
▪ vadgerle	▪ széncinege	▪ zöldike
▪ nagy fakopáncs	▪ csuszka	▪ erdei pinta
▪ zöld küllő	▪ töviszúró gébics	▪ meggyvágó
▪ vörösbegy	▪ szajkó	▪ citromsármány
▪ fekete rigó	▪ holló (átrepülő)	

A felsorolt madárfajok többsége az építési területtől D-re min. 100 méterre található erdőszegély közelében illetve felhagyott és becserjésedő szőlő-gyümölcsös, nyíltabb területen vagy átrepülőként fordult elő. A zárt erdő leginkább csak a nagy fakopáncs, a vörösbegy, a csuszka és a cinegék számára vonzó fészkelő és táplálkozóterület. Vegetációs időszakban várható több énekesmadár, főleg rigó- és posztafélék megjelenése a területen.

A tervezési helyszínen és környezetében fokozottan védett madár ismert fészke nem található sem a terepbejárás, sem más természetvédelmi felmérés vagy hozzáférhető szakirodalmi adatok alapján. Denevérek számára alkalmas üregek és/vagy odúk a helyszínen nincsenek.

Emlősfajok közül a helyszínen egy kis csapat muflont (*Ovis aries*) észleltünk. A vizsgált területen őz-, szarvas és vaddisznó lábnyomot, túrás nyomait és hulladékot találtuk. Néhány gyakori erdei faj (sün, vörös róka, nyuszt stb.) használhatja még a területet, de tömegesen bizonyosan nem fordulnak elő. Rágcsálók a sziklás, sziklakibúvásos, sekély termőrétegű talajban járatokat nem vagy alig tudnak fúrni, állományuk csekély lehet.

A Natura 2000 jelölőfajok és a vizsgált terület viszonyát a 2.2 fejezetben részleteztük.

A vizsgált terület állatfajainak egy része (főleg a madárfajok) természetvédelem alatt áll, de állandó helyváltoztatásuk miatt létüket a tervezett tevékenység nem veszélyezteti, mivel a környező területeken életfeltételeiket továbbra is megtalálják.

3.7. A beruházás társadalmi, gazdasági következményeinek leírása

- az építési tevékenység során az építést végző vállalkozók árbevétele növekszik, vállalkozásukat fenntartják, számos munkavállalónak adnak munkalehetőséget heteken-hónapokon keresztül
- a jelenlegi talajvédelmi rendeltetésű erdő (a tervek szerint a hatósági engedélyeztetés során) jóléti funkcióval bővül illetve az válik elsődlegessé és az építés (és kapcsolódó létesítményei) révén lehetőség nyílik az erdőben igazán kis léptékű (párok, családok, baráti társaságok max. 4 főig) környezettudatos pihenésre, rekreációra.

4. A beruházás kedvezőtlen hatásai

4.1. A várható természeti állapotváltozás leírása a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében

Zéró alternatívával történő összehasonlítás

A beruházás elmaradása esetén (zéró alternatíva) a terület ökológiai állapota változatlan marad.

A környezeti viszonyok megváltoztatása

A tervezett tevékenység során az épület (illetve a hozzá tartozó terasz és burkolat parkoló) és a közjóléti berendezési tárgyak (fitnesz ösvény) telepítési helyszínén a gyér gyepterület, a biológiai aktivitás megszűnik. Ennek összterülete elenyészően kicsi, mintegy 400 m². A szállítást és a földmunkát végző, a telepítésben esetlegesen segítő munkagépek, szerszámok az építés rövid idejére kipufogó gáz- és zajszennyezésükkel a környező társulások élővilágát terhelhetik, a talaj felső rétegét taposással talajnyomást okozhatnak, de maradandó károsodás nem történik és a berendezési tárgyak telepítése esetén egyszerre legfeljebb csupán néhány órán keresztül hatnak.

A beruházás során fakivágás nem történik. Odúkészítésre a környező erdő fái továbbra is alkalmasak. Az érintett jelölőfajok számára táplálékforrásnak számító élőhely változatlan formában megmarad.

Az eredeti terep gyakorlatilag változatlan marad. Minimális mértékű, 50 cm alatti tereprendezés várható az épület és az erdészeti magánút új útpályájának építése során. A fitnesz eszközök és a vadkárrelhárító kerítés az eredeti terepen kerül kialakításra, tereprendezés nélkül.

A turisztikai hasznosítás környezeti terhelése

Beruházás során kis volumenű, csupán néhány főre (négy főre) tervezett és a környezetet intenzíven igénybe nem vevő turisztikai hasznosítás tervezett. A beruházás kiépítése és üzemeltetése során nem tervezett a környezet intenzív terhelése, pl.: quad, paplanernyőzés, paintball, terep- és cross motorozás vagy kerékpározás stb.). A tervezett szálláshely személygépjárművel történő megközelítése várható (jelenlegi földút nyomvonalán stabilizált burkolaton) és a környező erdők gyalogos bejárása. A szálláshelyen lévő max. négy fő gyalogos mozgása által jelentős taposási kár sem várható.

A fitnesz ösvény gyalogos burkolatot nem kap, a berendezések megközelítése már meglévő hajdani szekérúton, kitaposott ösvényen történik. A fitnesz-eszközök használata során a berendezések alatt minimális, egy-két m² területű taposási terhelés jelentkezhet.

A tervezett szálláshely tisztásának K-i és É-i szegélyén mintegy 50 főre becsült állományú védett növény (bársonyos kakukkszegfű – *Lychnis coronaria*) csoportja található, de ez sem az épület területére, sem a mellette tervezett parkoló területére nem esik, azt nem érinti. Építés közbeni lehatárolással (ideiglenes elkerítéssel) a védett növényfaj állománya megóvható.

Az inváziós idegenhonos fajok térnyerése

A kis intenzitású igénybevétel miatt inváziós fajok terjedése nem várható. Építés közben a lehető legszűkebb területre terjednek ki a munkálatok és a forgalom kis volumene miatt sem feltételezhető, hogy a gépjárművel inváziós fajokat terjesztenek az út és a szálláshely környezetében. A környező zárt erdőállomány az árnyékvizonyok miatt az invazív fajok megtelepedését és terjedését egyébként is gátolná.

4.2. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyekre és fajokra gyakorolt, várhatóan kedvező vagy kedvezőtlen hatások leírása

A biológiai aktivitás, a biológiailag aktív felület – kis (313 m²) területen ugyan – csökken, de a fészkelési-, szaporodási és táplálkozóhelyek alig szűkülnek. A beruházás sem a növényi, sem az állati populációkra maradandó károsodással nem lesz, mivel hasonló élőhely a beruházással közvetlenül szomszédos és mintegy 300 hektáron a tágabb térségben előfordul.

A tervezett beruházás nem okoz kárt illetve nem befolyásolja a következőket:

- a szaporodási helyek, fészkelőhelyek, dűrgőhelyek, pihenőhelyek, táplálkozóhelyek, vonulóhelyek meglétét és állapotát
- az egyedek állományai közötti szabad mozgás meglétét
- az egyedek és élőhelyek fennmaradásához szükséges egyéb környezeti tényezők – különösen a táplálékállatok vagy -növények, talajszerkezet, vízháztartás, mikroklimatikus tényezők fennmaradása – fennállását
- az állománylimitáló tényezők változásait
- a ragadozók állományának növekedését.

4.3. A Natura 2000 területen megtalálható, a kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek és fajok természetvédelmi helyzetében várható kedvezőtlen hatások becsült mértéke

Az építési hely mellett közvetlenül található, a kijelölés alapjául szolgáló élőhely (pannon cserestölgyes) helyzetében veszélyeztetés NEM várható. A beruházás az építéssel érintett mintegy 300 m²-es területre (épület bruttó alapterülete, terasz és külső térburkolat) terjed ki. Az építés környezetterhelő hatása csupán az építés néhány hónaposra tervezett idejére korlátozódik és elhanyagolható mértékű, lokális kiterjedésű.

A **Mátra SPA** Különleges Madárvédelmi Terület (HUBN10006) Natura 2000 területre a következő természetvédelmi célok, feladatok vonatkoznak:

Prioritás

A területen, a kijelölés alapjául szolgáló, un. jelölőfajok közül az országos és nemzetközi viszonylatban is jelentős állománnyal bíró (A és B kategóriába sorolható) madárfajok kedvező védelmi helyzetének fenntartása, egyes fajok vonatkozásában védelmi helyzetük javítása.

Meghatározott prioritás-fajok:

- Parlaji sas - *Aquila heliaca*
- Békászó sas – *Aquila pomarina*
- Uhu – *Bubo bubo*
- Fekete gólya – *Ciconia nigra*
- Kígyászölyv – *Circaetus gallicus*
- Fehérhátú fakopáncs – *Dendrocopos leucotos*
- Darázsölyv – *Pernis apivorus*

Természetvédelmi célkitűzések

Általános célkitűzések: A különleges madárvédelmi terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, fejlesztése, az ezen célok elérését szolgáló természeti állapot és fenntartó földhasználat feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok

- Az idős természetes és természetközeli erdőállományok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása / elérése, különösen az odúlakó fajok (jelölő harkályfajok, örvös- és kis légykapó, kék galamb) számára szükséges idős állományrészek, faegyedek, valamint holt faanyag mennyiségének növelésével, az idős elegyes erdők nyújtotta mikroklima biztosítása;
- Az erdők természetességi állapotának javítása, az egybefüggő vágásterületek átlagos méretének csökkentésével, a folyamatos erdőborítást biztosító erdőgazdálkodás (szálalás) üzemi méretű bevezetésével, illetve teljes gazdasági korlátozás érvényesítésével a kiemelkedő természeti értékű területek esetében (melyek a fészkelő- és táplálkozóhelyek megőrzését, fejlesztését szolgálják);
- Az odúlakó madárfajok fennmaradását, megtelepedését elősegítendő a nevelővágást (tisztítást, gyérítést), készletgondozó használatot, felújítóvágást, bontóvágást, szálalóvágást és szálalást az őshonos lombos elegyfajok kíméletével, az állományokon belül meglevő változatosság megőrzésével és fejlesztésével kell tervezni;
- Az idősebb, böhönc-jellegű faegyedek (hagyasfák, famatuzsálemek) és az odúlakó madarak számára kiemelt fontosságú odvas fák minden esetben visszahagyandók az erdőgazdálkodási munkák során;
- Jelölés alapjául szolgáló ragadozó madár fajok (parlaji sas, békászó sas, kígyászölyv, darázsölyv), uráli bagoly és fekete gólya érdekében a tradicionális fészkelőhelyek hosszú távú védelmének biztosítása a teljes territórium költőhely-magterületén;
- Nagy területi kiterjedésű vágásterületek, véghasználatok és a területi fragmentációt okozó erdészeti feltáró utak kialakításának a korlátozása szükséges;
- A kígyászölyv és a darázsölyv táplálkozó-helyeinek fenntartása érdekében az erdei tisztások rendszeres kaszálással és/vagy legeltetéssel történő kezelése, a táplálkozási lehetőségek javítása érdekében pedig a beerdősülőben lévő tisztások helyreállítása szükséges;

- A tövisszűrő gébics költőhelyét jelentő erdőszegélyek és más cserjés szegély-élőhelyek megőrzése, madárvédelmi szempontból is elfogadható (a fészkelési ciklust nem károsan befolyásoló) kezelésük (cserjeirtások, tisztítások) költségi időn kívüli szabályozásával;
- Az uráli bagoly fennmaradását és megtelepedését biztosító mesterséges költőládák kihelyezése és folyamatos karbantartása;
- A vízfolyások természetes medermorfológiájának és vízjárásának biztosítása a hegyi billegető állományainak megőrzése érdekében;
- A madárvédelmi terület természetyszerű erdőkezelését befolyásoló nagyvad állomány túlszaporodásának megakadályozása, szabályozása, elsősorban a földön fészkelő madárfajok (pl. császármadár, szalonka fajok) megőrzése, védelme érdekében;
- A sziklamászás és más sziklai élőhelyeket (is) veszélyeztető sport- és közösségi rendezvények időbeli-térbeli korlátozása, elsősorban a vándorsólyom fészkelőhelyeinek a biztosítása érdekében;
- A peremterületeken található szántóterületek extenzív, vegyszermentes kezelése javasolt, a táplálkozási lehetőségek javítása, fejlesztése érdekében;
- A peremterületek szőlőtábláit feltagoló fás- és cserjés mezsgyék fenntartása és lehetőség szerinti fejlesztése;
- a mezőgazdasági földhasználatra visszavezethető, a táplálékláncon keresztül ható vegyi terhelés kockázatának megszüntetése, ezzel együtt a zsákmányállat-közösséget is alkotó ízeltlábú-közösségek állományainak megerősítése;
- Az intenzív technológián alapuló és a hagyományos táj- és élőhelystruktúrába nem illeszkedő nagy területigényű monokultúrák (energia-ültetvények) kialakítása madárvédelmi szempontból nem támogatandó;
- A szándékos vagy gondatlanságból fakadó madármérgezések teljes felszámolása;
- A területen lévő középfeszültségű vezetékek és oszlopok madárvédelmi eszközökkel történő felszerelése, ill. meglévő szabadvezetékek földkábelrel történő kiváltása szükséges;
- Nagy területigényű, a madarak megtelepedését, vonulását károsan befolyásoló energetikai beruházások (pl. szélerőműpark, fotovoltikus naperőműpark) nem támogatottak.

A Gyöngyöspatai Havas SCI kiemelt fontosságú különleges természetmegőrzési terület (HUBN20050) Natura 2000 területre a következő természetvédelmi célok, feladatok vonatkoznak:

Prioritás

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok / élőhelyek kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása / helyreállítása:

- szubpannon sztyepppek (*6240)
- pannon sziklagyepek (Stipo-Festucetalia pallentis) (6190)
- pannon molyhos tölgyesek Quercus pubescens-szel (*91H0)
- pannon cseres tölgyesek (91M0)
- nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*)

Természetvédelmi célkitűzések

Általános célkitűzések: A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Specifikus célok

A terület fő célkitűzései

- A területen található természetyszerű erdők (kiemelten molyhos-tölgyesek /91H0/ és cseres-tölgyesek /91M0/) és cserjések (40A0) kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása, különösen a nagy hőscincér (*Cerambyx cerdo*), nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*) számára szükséges idős állományrészek, faegyedek, valamint holt faanyag mennyiségének növelésével;

- A pannon sziklagyepek (6190), sztyepprétek (6240), és kontinentális cserjések (40A0) kedvezőtlen természetvédelmi helyzetének fejlesztése a nagyvadlétszám (különös tekintettel az idegenhonos muflonra) jelentős csökkentésével.

További célok és végrehajtandó intézkedések

- A prioritások között nem szereplő erdei élőhelyek (gyertyános-tölgyesek /91G0/) kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása / elérése, különösen az idős állományrészek, faegyedek, valamint holt faanyag mennyiségének növelésével, illetve az akácosodás visszaszorításával mechanikai, szükség esetén vegyszeres kezelésekkel;
- Gyepterületek során a szegélycserjések, cserjés sávok és foltok részleges kímélete valamint hagyásfák megtartása;
- Az inváziós fafajokkal fertőzött erdőállományok természetességének javítása, elsősorban az akácosodás visszaszorításával mechanikai, szükség esetén vegyszeres kezelésekkel.

A vegetációs időben történt helyszíni megfigyelések adataival kiegészítve továbbra kijelenthető, hogy a tervezett tevékenység a Natura 2000 terület fent részletezett célkitűzéseivel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja. A kijelölés alapjául szolgáló fajok helyzetében további romlás, veszélyeztetés nem várható. A tervezési helyszín környezetében lévő (főleg a lombos) erdők Natura 2000 jelölőfajoknak adhatnak otthont, de a beruházás megvalósítása fészkelésüket, táplálkozásukat, vándorlásukat nem befolyásolja.

5. Alternatív (egyéb ésszerű) megoldások

5.1. A tervező, illetve beruházó által tanulmányozott alternatív megoldások bemutatása (a térbeli kiterjedés, elhelyezkedés, nagyságrend, módszer szempontjából)

Építető csak az adott helyszínen tervezi az építési tevékenységet, a turisztikai szálláshely létesítését. Építető és Tervező más helyszínt, más alternatívát nem vizsgált. A helyszíni adottságok miatt célszerűnek tűnt az épület adott helyre történő telepítése. Nagyságrend és anyaghasználat szempontjából Építető és Tervezők maximálisan törekedtek a táj- és természetvédelmi szempontok betartására. Kis alapterületű, alacsony (3,16 m), tájbaillő (fa) épületet terveztek egy olyan helyre, ahol fakivágással számolni nem kell és az épület tájbaillesztését a meglévő erdőállomány teljes egészében megoldja, a létesítményt eltakarja.

5.2. A szóba jöhető alternatív megoldások megvalósítását megnehezítő vagy kizáró okok leírása

Ld. a választ az előző fejezetnél!

6. A megvalósítás indokai

6.1. A beruházás megvalósítása szükségszerűségének ismertetése

A fejlesztéssel érintett ingatlan NATURA 2000 terület részét képezi. A telephely fejlesztése kapcsán csak olyan fejlesztési változatok jöhetnek szóba melyek a turizmus környezet- és természetbarát megvalósítását teszik lehetővé. A turisztikai tevékenység megvalósításához szálláshely építését, valamint a szálláshely funkciójához kapcsolódóan fitness-ösvényt, vadelhárító kerítést (már megépült) és erdészeti magánutat valósítanak meg. Heves Megye Területfejlesztési Programja (2014–2020) alapján kiemelt prioritás a térség turisztikai fejlesztése:

5. prioritás: Sokszerűségében harmonikus megye, mint turisztikai desztináció pozicionálása

5.1. intézkedés: Szállás- és szolgáltatásfejlesztés

5.2. intézkedés: Húzó turisztikai ágazatok minőség és kapacitásfejlesztése

5.3. intézkedés: Új innovatív megoldások és turisztikai attrakciók létrehozása a helyi gazdaság élénkítéséhez való fokozottabb hozzájárulás érdekében

5.4. intézkedés: Megyei turisztikai együttműködések erősítése a turisztikai desztinációk köré szerveződő gazdasági szereplők között

A tervezett tevékenység célja a Heves Megye Területfejlesztési Programjában is meghatározott turisztikai- és szállásfejlesztés megvalósítása.

6.2. A beruházás megvalósításának szükségességét a következő indokok valamelyike támasztja alá (a kívánt rész megjelölendő)

Gazdasági és társadalmi természetű közérdek.

7. A kedvezőtlen hatások mérséklése

Tervezett, illetve javasolt a beruházás révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedések.

- építés során csak nappali munkavégzés
- építési terület optimális és minimalizált lehatárolása
- a környező fák védelme karózással, fakalodával.
- a szálláshely melletti **védett növényfaj** (bársonyos kakukkszegfű – *Lychnis coronaria*) **állományának elkerítése** az építés idejére
- élővilágvédelmi szakértő vagy az illetékes Nemzeti Park Igazgatóságtól **természetvédelmi szakfelügyelet igénybevétele** a fitness ösvény gyalogútjának és a berendezések elhelyezésének kitézése esetén; a berendezések védett növényfajok élőhelyét nem érinthetik.

8. Kiegyenlítő (kompenzációs) intézkedések

A tervező, illetve a beruházó által javasolt, felajánlott, a kedvezőtlen hatással legalább azonos nagyságú kiegyenlítő intézkedések, a terület kijelölésének alapjául szolgáló, valamennyi érintett faj vagy élőhelytípus természetvédelmi helyzetére irányuló kedvezőtlen hatások vonatkozásában (például élőhelyrekonstrukció vagy -létesítés, az állománynagyságot már korábban is kedvezőtlenül befolyásoló tényező megszüntetése, az állománynagyságot pozitívan befolyásoló intézkedések bevezetése)

Építettő kompenzációs intézkedések megtételét nem tervezi.

9. Összefoglalás

A beruházási terület a Mátra SPA Különleges Madárvédelmi Terület (Special Bird Area – kódszám: HUBN10006) és a Gyöngyöspatai Havas SCI kiemelt fontosságú különleges természetmegőrzési terület (kódszám: HUBN20050) Natura 2000 védettségű területen helyezkedik el. A tervezett beruházás a következő jelölő élőhelytípuson valósul meg: 91M0 - Pannon cseres tölgyesek

Építettő kétszobás, négy fő részére kialakított, alacsony gerendaházat kíván építeni a cseres-tölgyes erdőállomány egyik meglévő tisztásán. A meglévő út nyomvonalán új útpálya kialakítása tervezett, hogy a tervezett épület (valamint a már meglévő tűzvíztározó tó) megközelíthetősége időjárási körülményektől függetlenül lehetségessé váljon. Az útpálya kiépítése során fakivágás nem történik. Az új útpálya burkolata vízáteresztő lesz, ami a környező fák gyökérzetére jótékony hatású, kipusztulásuktól tartani nem kell, a vízfelvételük továbbra is biztosított, a gyökérzetük nem sérül. Az út pályaszerkezetének tervezésekor kötőanyag nélküli szemcsés alapréteggel és annak szemcsés anyagú kiékelésével terveztek.

A fitness ösvény burkolat nélkül épül. Az eszközök elhelyezése fakivágást nem indukál. A kivitelezésnél az eszközöket a meglévő fák figyelembevételével, azok megtartása és védelme mellett helyezik el. Az eszközök kis felületű pontalapozást igényelnek. Az épületet, a tűzvíztározót és a fitness-ösvény létesítményeit a vadak károsításától megvédő faoszlopokra rögzített fémrácsos vadkárrelhárító kerítés 2018. tavaszán megépült.

A turisztikai szálláshely építési területén nem, környezetében azonban egy védett növényfajt találtunk. A tervezett létesítmény kialakítása értékes növényvilágot vagy védett fajt – a 7. fejezetben említett intézkedések betartása mellett – nem veszélyeztet.

A vizsgált terület állatfajainak egy része (főleg a madárfajok) természetvédelem alatt áll, de állandó helyváltoztatásuk miatt létüket a tervezett tevékenység nem veszélyezteti, mivel a környező területeken életfeltételeiket továbbra is megtalálják.

A beruházás során fakivágás nem történik. Odúkészítésre a környező erdő fái továbbra is alkalmasak. Az érintett jelölőfajok számára táplálékforrásnak számító élőhely változatlan formában megmarad.

A tervezett tevékenység a Natura 2000 terület célkitűzéseivel nem ellentétes, azokat nem befolyásolja. A kijelölés alapjául szolgáló fajok helyzetében további romlás, veszélyeztetés nem várható. A tervezési helyszín környezetében lévő (főleg a lombos) erdők Natura 2000 jelölőfajoknak adhatnak otthont, de a beruházás megvalósítása fészkelésüket, táplálkozásukat, vándorlásukat nem befolyásolja.

A hatóság által tényállás tisztázására kiadott végzés előírásai alapján vegetációs időben, a kora nyári aspektusban megismételt helyszíni bejárást és természeti állapotfelmérést végeztünk és ezekkel az adatokkal a Natura 2000 hatásbecslési dokumentációt kiegészítettük. Elsősorban a 3.6. *A beruházás hatásterületén lévő természeti állapot ismertetése* c. és a 4.1. *A várható természeti állapotváltozás leírása a beruházás megvalósulását követően vagy annak következtében* c. fejezeteket dolgoztuk át és tettünk kiegészítéseket a június végi megfigyelések alapján.

A vegetációs időben megismételt helyszíni szemle során Natura 2000 jelölő növény- és madárfajokat nem találtunk a beruházás hatásterületén. A tervezett szálláshely tisztásának szélén védett növényfaj (bársonyos kakukkszegfű – *Lychnis coronaria*) kisebb, mintegy 50 töre becsült állományát mértük fel, mely építés közbeni elkerítéssel megvédhető. Fontos javasolt intézkedés még a természetvédelmi szakfelügyelet igénybevétele az építés és a fitness-ösvény létesítése során.

A helyszíni megfigyeléssel kiegészített dokumentáció következtetései alapján továbbra is megállapítható, hogy a **beruházás megvalósítása a közösségi jelentőségű fajok állományának illetve közösségi jelentőségű élőhely súlyos vagy helyrehozhatatlan károsodásának veszélyével NEM jár. A turisztikai szálláshely és kiegészítő létesítményeinek kialakítása – kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló intézkedések megtétele mellett – táj- és természetvédelmi érdeket NEM sért, a Natura 2000 terület védelmi céljainak megvalósítását NEM akadályozza!**

Bruckner Attila

okl. táj- és kertépítészmérnök
táj- és természetvédelmi szakértő
SZ-043/2009
8300 Tapolca, Bacsó Béla u. 2.
Tel.: 87/321-655; 20/983-2353
E-mail: brucknera@t-online.hu

Tapolca, 2018. július 4.

FORRÁSOK

Á-NÉR 2011 (Általános Nemzeti Élőhely-osztályozási Rendszer)

CSEMEZ ATTILA (1996): *Tájtervezés – tájrendezés*. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

DÖVÉNYI ZOLTÁN (szerk.) (2010): *Magyarország kistájainak katasztere*, MTA Földrajztudományi Kutatóintézet, Budapest.

HARASZTHY L. (szerk.) (2000): *Magyarország madarai*. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

HARASZTHY L. (szerk.) (2014): *Natura 2000 fajok és élőhelyek Magyarországon*. Pro Vértes Közalapítvány, Csákvár.

<http://geo.kvvm.hu/tir/>

<http://natura2000.eea.europa.eu>

<http://www.natura.2000.hu>

<http://www.novenyzetiterkep.hu>

<http://www.termeszetvedelem.hu>

KIRÁLY G. (szerk.) (2009.): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei*. Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalfő.

MÉTA (Magyarország Élőhelyeinek Térképi Adatbázisa) Program

MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG (2008): *Magyarország madarainak névjegyzéke. Nomenclator avium Hungariae*. Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest.

SVENSSON L. (2011.): *Madárhatározó*. Park Könyvkiadó, Budapest.

Tájvédelmi Kézikönyv (2014): *Tájvédelmi szempontok vizsgálata a hatósági eljárásokban*, Vidékfejlesztési Minisztérium Környezet- és Természet megőrzési Helyettes Államtitkárság Budapest.

I. SZ. MELLÉKLET

2018. NYÁR ELEJI HELYSZÍNI SZEMLE SORÁN ÉSZLELT FAJOK JEGYZÉKE

Beruházás területén és környezetében észlelt fajok a 2018. június 29-én, a nyár eleji vegetációs időben történt megismételt helyszíni felmérés során.

NÖVÉNYFAJOK

Dendroflóra (fák, cserjék)

- cser (*Quercus cerris*)
- egybibés galagonya (*Crataegus monogyna*)
- gyepűrózsa (*Rosa canina*)
- kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*)
- kökény (*Prunus spinosa*)
- mezei juhar (*Acer campestre*)
- molyhos tölgy (*Quercus pubescens*)
- vadkörte (*Pyrus pyraeaster*)
- vesszős fagyal (*Ligustrum vulgare*)

Lágyszárú flóra

- bajuszoskásafű (*Piptatherum virescens*)
- baracklevelű harangvirág (*Campanula persicifolia*)
- barázdált csenkesz (*Festuca rupicola*)
- bársonyos kakukkszegfű (*Lychnis coronaria*) – védett faj, természetvédelmi értéke: 5.000,- Ft
- bársonyos tüdőfű (*Pulmonaria mollissima*)
- borostyán (*Hedera helix*)
- egynyári seprence (*Erigeron annuus*)
- erdei ebír (*Dactylis polygama*)
- erdei gyömbérgyökér (*Geum urbanum*)
- erdei gyöngyköles (*Buglossoides purpureocaerulea*)
- erdei szamóca (*Fragaria vesca*)
- erdei varázslófű (*Circaea lutetiana*)
- farkas kutyatej (*Euphorbia cyparissias*)
- felemáslevelű csenkesz (*Festuca heterophylla*)
- földi szeder (*Rubus fruticosus*)
- homoki pimpó (*Potentilla arenaria*)
- illatos ibolya (*Viola odorata*)
- indás ínfű (*Ajuga reptans*)
- kakukkfű (*Thymus* sp.)
- kanadai betyárkóró (*Conyza canadensis*)
- kerek repkény (*Glechoma hederacea*)
- keskenylevelű perje (*Poa angustifolia*)
- koloncos legyezőfű (*Filipendula vulgaris*)
- közönséges borsfű (*Clinopodium vulgare*)
- közönséges cickafark (*Achillea millefolium*)
- közönséges méreggyilok (*Vincetoxicum hirundinaria*)
- közönséges napvirág (*Helianthemum ovatum*)
- közönséges párlófű (*Agrimonia eupatoria*)
- lappangó sás (*Carex humilis*)
- lecsepült veronika (*Veronica prostrata*)
- mezei iringó (*Eryngium campestre*)
- mezei katángkóró (*Cichorium intybus*)
- nagy útifű (*Plantago major*)
- nehézszagú gólyaorr (*Geranium robertianum*)
- orvosi somkóró (*Mellilotus officinalis*)
- osztrák ökörfarkkóró (*Verbascum chaixii* ssp. *austriacum*)

- sarlós gamandor (*Teucrium chamaedrys*)
- selymes dárdahere (*Dorycnium germanicum*)
- tavasz lednek (*Lathyrus vernus*)
- tejoltó galaj (*Galium verum*)
- tollas szálkaperje (*Brachypodium pinnatum*)
- tornyos ikravirág (*Arabis turrita*)
- útszéli bogáncs (*Carduus acanthoides*)
- zöld muhar (*Setaria viridis*)

MADÁRFAJOK (rendszerint sorrendbe rendezve)

- egerészölyv (*Buteo buteo*) – magasan átrepülő
- vadgerle (*Streptopelia turtur*)
- nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*)
- zöld küllő (*Picus viridis*)
- vörösbegy (*Erithacus rubecula*)
- fekete rigó (*Turdus merula*)
- karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*) – Natura 2000 jelölőfaj, szomszédos elvadult hajdani szőlőterületen
- széncinege (*Parus major*)
- csuszka (*Sitta europaea*)
- tövisszúró gébics (*Lanius collurio*) – Natura 2000 jelölőfaj, szomszédos elvadult hajdani szőlőterületen
- szajkó (*Garrulus glandarius*)
- holló (*Corvus corax*) – magasan átrepülő
- kenderike (*Carduelis cannabina*)
- zöldike (*Carduelis chloris*)
- erdei pinty (*Fringilla coelebs*)
- meggyvágó (*Coccothraustes coccothraustes*)
- citromsármány (*Emberiza citrina*)